

Auke Snijder van De Zuivelmakers: 'KoeKompas hoort bij onze zuivel'

In Benschop, provincie Utrecht, vinden we De Zuivelmakers. Dit is een familiebedrijf dat diverse soorten toetjes maakt uit melk. De negen melkveehouders uit de regio die de melk leveren, werken alle volgens het programma Duurzame Weidezuivel. Binnen dit programma vraagt de zuivelaar extra aandacht voor dierenwelzijn, diergezondheid en milieu. Daarom werken alle melkveehouders met het KoeKompas.

GEESJE ROTGERS

Het bedrijf De Zuivelmakers hecht aan een duurzame werkwijze. "Wij zijn een zuivelmaker in het Groene Hart en hebben het beste voor met de koe, de mens en de omgeving. Dat betekent voor ons dat een koe weidegang heeft, gezond is en gelukkig. Een gezonde, tevreden koe levert betere melk en dat proef je in de producten", vertelt Auke Snijder, senior medewerker Kwaliteit en Duur-

zaamheid. De Zuivelmakers weet precies wat zij wil uitlezen naar haar klanten. "En daar hoort ook KoeKompas bij", vervolgt Snijder.

Sturen op duurzaamheid

"In 2011 zijn wij begonnen met ons eigen duurzaamheidsprogramma Duurzame Weidezuivel waar het KoeKompas een onderdeel van is." Volgens Snijder moesten de negen veehouders er eerst wel even aan wennen. Twee keer per jaar komt de KoeKompas-dierenarts op bezoek om de verschillende aandachtspunten (zie Figuur 1) langs te lopen. Aanvankelijk zagen de veehouders het bezoek als een controle, nu als een samenwerking om daadwerkelijk punten te verbeteren. "Wij willen dat alle bedrijven minimaal een drie scoren op een schaal van vijf, voor alle onderdelen." De melkveeouders krijgen een toelag van maximaal 2 cent op de basisprijs, voor het voldoen aan de extra eisen. Die eisen bestaan uit minimaal 130 dagen 8 uur weidegang, deelname aan KoeKompas, de Kringloop-Wijzer en het bijwonen van enkele workshops per jaar. Het thema van de workshops varieert, van dierenwelzijn tot kringloopcijfers. De inhoud van de workshops over dierenwelzijn wordt samengesteld door de

KoeKompas-dierenarts op basis van haar bevindingen tijdens de bedrijfsbezoeken. De Zuivelmakers heeft gekozen voor één vaste KoeKompas-dierenarts. Dit is voor de bedrijven een andere dierenarts dan de bedrijfsdierenarts. "Doordat één dierenarts alle bezoeken aflegt voor ons duurzaamheidsprogramma, weten wij zeker dat de beoordeling op alle bedrijven op dezelfde wijze wordt uitgevoerd", motiveert Snijder.

Welzijn en gezondheid

De Zuivelmakers kiest voor extra dierenwelzijn. Dat betekent dat de rundveestallen moeten zijn uitgerust met koeborstels. Ook zijn er eisen aan de ligbedden: Die moeten ruim zijn en ligcomfort bieden. Diepstrooiselboxen en watergevulde matrassen zijn daarbij de standaard. De KoeKompas-dierenarts kijkt bij de beoordeling van het dierenwelzijn goed naar de dieren zelf, weet Snijder.

Een belangrijke eis op het gebied van diergezondheid is het antibioticagebruik. Dat moet onder het landelijke gemiddelde liggen. "Als een veehouder eens wat hoger uitkomt, gaat hij samen met de dierenarts op zoek naar de oorzaak." Snijder vindt het belangrijk dat 'zijn' veehouders open en eerlijk met de dierenarts praten, het gaat erom knelpunten op te lossen, niet om die te verbloemen. Over de resultaten wordt niet geheimzinnig gedaan (zie Figuur 1). Hoewel alle beoordelingen minimaal een 3 scoren, blijft de jongveeopfok een belangrijk aandachtspunt. Snijder: "Wij vragen van de veehouders om het jongvee voor en na het weideseizoen te meten, zodat zij meer zicht krijgen op de groei van hun dieren." (Zie artikel hierover in het vorige nummer van *Veehouder en Veearts*).

De samenwerking met de dierenarts heeft al tot veel verbeteringen geleid op de bedrijven. Zo haalden sommige bedrijven de zijmuren uit de stal voor een betere ventilatie. Ook werden extra drinkbakken geplaatst en zijn de nodige verbeteringen aangebracht in de huisvesting van de kalveren. Dat vertaalt zich terug in de scores van het KoeKompas en de bedrijfsresultaten.

Realistische doelen

Op basis van de bevindingen en resultaten op de bedrijven, wordt het Duurzame Weidezuivel-programma voortdurend bijgesteld. "Dit jaar zijn wij begonnen met het formuleren van drie individuele bedrijfsdoelen voor dierenwelzijn, weidegang en kring-

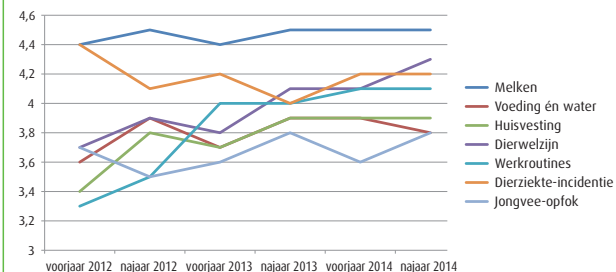

Auke Snijder: "Het is belangrijk dat veehouders open met de dierenarts durven praten. Het gaat er immers om knelpunten op te lossen."

FOTO: GEESJE ROTGERS

Figuur 1

Trend in gemiddelde KoeKompas-score van de negen deelnemers aan het duurzaamheidsprogramma van De Zuivelmakers.

loop/biodiversiteit, die in de komende één tot twee jaar moeten worden behaald. De doelen voor dierenwelzijn worden in overleg met de dierenarts geformuleerd." Snijder benadrukt dat het realistische en meetbare doelen moeten zijn, zoals het verhogen van de dierleeftijd met twee maanden of het optimaliseren van de tussenkalftijd met enkele dagen. Bij weidegang kan het gaan om het zetten van draadjes voor rantsoenbeweiding of kruidrijk grasland als opnieuw ingezaaid moet worden voor het verhogen van de biodiversiteit. Een hoger succespercentage bij het insemineren kan ook een doel zijn. "Het gaat om doelen waaruit jij, naast verduurzaming, voor je bedrijf winst kunt halen. De doelen moeten bij je passen." 🐄